

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 161/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. júna 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. V., Z., zastúpeného advokátom JUDr. F. S., Advokátska kancelária, H., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 170/2008 a postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 20/06 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. V. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. februára 2009 doručená sťažnosť JUDr. M. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 170/2008 a postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 20/06.

Sťažovateľ odôvodnil svoju sťažnosť tým, že 16. marca 2005 podal Okresnému súdu Žiar nad Hronom návrh na začatie konania o zaplatenie mzdy a ostatných pracovnoprávných nárokov. Na základe uznesenia krajského súdu z 31. marca 2005 boli vylúčení všetci sudcovia Okresného súdu Žiar nad Hronom a vec bola prikázaná na konanie okresnému súdu pod sp. zn. 7 C 20/06.

Okresný súd vydal 2. januára 2006 vo veci platobný rozkaz č. k. 9 Ro 79/2005-25, proti ktorému podal odporca 31. januára 2006 odpor.

Vo svojom vyjadrení k podanému odporu sťažovateľ „... poukázal na znenie § 174 ods. 3 o.s.p., pričom v odstavci 3 uviedol, že odporca v podanom odpore neuviedol dôvody, ktoré by nároky v návrhu na vydanie platobného rozkazu spochybňovali“, a zároveň okresnému súdu navrhol, aby podaný odpor zamietol ako nedôvodný.

Podľa vyjadrenia sťažovateľa „... Okresný súd vo Zvolene na obsah vyjadrenia sťažovateľa neprihliadol, ani sa v ďalšom konaní s návrhom sťažovateľa na odmietnutie odporu bez odôvodnenia nezaoberal“.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva presvedčenie sťažovateľa, že okresný súd „... postupoval v rozpore s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, keď odpor podaný bez odôvodnenia v zmysle § 174 ods. 3 o.s.p. uznesením neodmietol. Okresný súd vo Zvolene tým, že postupoval v rozpore s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku poškodil sťažovateľa na jeho základnom práve na súdnu ochranu v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pretože od okamihu, keď súd prijal odpor podaný bez odôvodnenia a pokračoval v súdnom konaní, súd už nebol ani nestranný, ani nezávislý a záležitosť sťažovateľa nebola spravodlivo prejednaná, pretože jedna strana sporu (odporca) bola neprímeraným spôsobom zvýhodnená v porovnaní s druhou stranou sporu (sťažovateľ) a bola porušená zásada rovnosti zbraní sporových strán ...“.

Sťažovateľ identifikuje v postupe okresného súdu odmietnutie súdnej ochrany majúce charakter odopretia spravodlivosti, pričom toto vidí aj v postupe a rozhodovaní krajského súdu.

Podľa názoru sťažovateľa „... postup Okresného súdu Zvolen v spojení s postupom a rozhodovaním Krajského súdu Banská Bystrica, keď ani súd prvostupňový, ani odvolací sa s námietkou sťažovateľa ohľadne absencie odôvodnenia odporu nevysporiadali, sa preto sťažovateľovi javí ako ústavne neudržateľný, pretože nie je z ústavného hľadiska udržateľné, aby dobromyseľný účastník súdneho konania prišiel o súdnu ochranu následkom pochybenia, ktorého sa dopustil prvostupňový, a následne aj odvolací súd“.

Sťažovateľ zastáva názor, že jeho základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy bolo porušené, a preto žiadal vysloviť jeho porušenie okresným súdom, ako aj krajským súdom a zrušiť rozsudok krajského súdu č. k. 16 Co 170/2008-191 z 28. augusta 2008.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„1/ Krajský súd Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. I6C0/170/2008 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2/ Okresný súd vo Zvolene v konaní vedenom pod sp.zn. 7C 20/06 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3/ Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 28.08. 2008, v konaní vedenom pod sp. zn. I6C0/170/2008-191.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 7 C 20/06 a rozsudkom krajského súdu č. k. 16 Co 170/2008-191 z 28. augusta 2008.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Právomoc ústavného súdu na konanie o porušení základného práva alebo slobody je daná iba vtedy, ak ochranu tomuto právu alebo slobode neposkytujú všeobecné súdy (napr. III. ÚS 32/03).

Sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 20/06 ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Proti postupu okresného súdu, ako aj proti jeho rozsudku mal sťažovateľ možnosť podať odvolanie, ktorú aj využil. O podanom opravnom prostriedku rozhodoval krajský súd, pričom táto okolnosť vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv. Takýto prístup zodpovedá doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (napr. II. ÚS 71/04).

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 16 Co 170/2008-191 z 28. augusta 2008

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť pri jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv a slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v rámci predbežného prerokovania podanej sťažnosti a konštatuje, že v danom prípade neexistuje relevantná súvislosť medzi obsahom napadnutého rozsudku a označenými právami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta. Krajský súd ako súd odvolací týmto rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 7 C 20/06-160 z 20. februára 2008, ktorým bolo nároku sťažovateľa vyhovené v časti týkajúcej sa uplatneného nároku na náhradu stravného a ktorým bol zároveň zamietnutý návrh na zaplatenie mzdy s príslušenstvom. Ako z obsahu podanej sťažnosti vyplýva, zásadnou námietkou sťažovateľa je skutočnosť, že krajský súd sa v rámci svojho rozhodovania nevysporiadal

s tvrdením sťažovateľa o neodôvodnenosti odporu podaného proti platobnému rozkazu okresného súdu.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu zistil, že krajský súd sa skutočne otázkou neodôvodnenosti odporu a s tým súvisiaceho postupu okresného súdu nezaoberal. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný ku svojej sťažnosti nepriložil odvolanie, ktoré podal proti rozsudku okresného súdu, ústavný súd nemá za preukázané, že sťažovateľ v odvolaní neodôvodnenosť odporu namietal, a teda že krajský súd v rámci odvolacieho konania pochybil.

Nad rámec už uvedeného ústavný súd uvádza, že v rámci predbežného prerokovania sťažnosti preskúmal aj odpor z 27. januára 2006 podaný žalovaným proti platobnému rozkazu sp. zn. 9 Ro 79/2005. Ústavný súd konštatuje, že tento odpor celkom jednoznačne obsahuje odôvodnenie, ktoré bez ďalšieho nepochybne napĺňa jedno z kritérií, splnením ktorých dochádza v zmysle § 174 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) k zrušeniu platobného rozkazu.

K právnej povahe odporu ústavný súd konštatuje, že ide o špecifický spôsob procesnej obrany účastníka konania, ktorá má za predpokladu splnenia zákonom ustanovených podmienok (včasnosť, odôvodnenosť vo veci samej a podanie oprávnenou osobou) absolútny kasačný účinok voči platobnému rozkazu. Z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o náležitostiach odporu jednoznačne vyplýva len povinnosť odpor odôvodniť vo veci samej, pričom z obsahového hľadiska postačuje, ak z odôvodnenia vyplýva iba nesúhlas účastníka konania s vydaným rozkazom. Súd po preskúmaní náležitostí odporu nerozhoduje o zrušení platobného rozkazu, k jeho zrušeniu dochádza priamo zo zákona už podaním odporu. Súd je v nadväznosti na zrušenie platobného rozkazu povinný iba nariadiť pojednávanie. Úkony súdu súvisiace so zrušením platobného rozkazu na základe podaného odporu majú teda charakter procesných úkonov, ktorými súd riadi a upravuje priebeh konania a ktorých uskutočnenie nemá žiaden priamy vplyv na meritórne rozhodovanie. Ústavný súd je toho názoru, že všeobecný súd aplikáciou postupu podľa 174 ods. 2 OSP vo vzťahu k odporu spĺňajúcemu všetky predpísané náležitosti nemôže porušiť práva účastníka súdneho konania zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy.

K námietke sťažovateľa o neodstránení rozporov medzi tvrdeniami odporcu a svedkyne v konaní na okresnom súde, ktorá bola sťažovateľom pomerne nejasne formulovaná v odôvodnení sťažnosti, ústavný súd uvádza, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06). Takýto postup na strane krajského súdu ústavný súd nezistil. Krajský súd sa v rámci odvolacieho konania v potrebnom rozsahu vysporiadal so všetkými skutočnosťami významnými pre meritórne rozhodnutie a svoj rozsudok riadne odôvodnil.

Samotná skutočnosť, že skutkové otázky konajúce súdy posúdili inak, než to požadoval sťažovateľ, logicky ani len nesignalizuje možnosť, aby tým zároveň zasiahli do označených práv sťažovateľa.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2009